

Hidden Reserve Analysis in Entrepreneur's Accounting in the Slovak Republic

Miriama Blahušiaková

University of Economics
Faculty of Economic Informatics, Department of Accounting and Auditing
Dolnozemska cesta 1/b, 852 35 Bratislava, Slovak Republic
E-mail: miriama.blahusiakova@euba.sk

Abstract: *The hidden reserves belong to financial management's instruments used by accounting entities to improve presentation about their financial position for external users. These reserves are not accounted for, neither presented in the financial statements, it is rather accounting entity's internal matter. There are many ways and situations leading to hidden reserves origin, some of them without chance to influence these facts by accounting entity. The contribution focuses on analysis of possible existence of hidden reserves in business accounting entities' accounting and ways they influence the achieved profit or loss.*

Keywords: *hidden reserve, accounting entity, accounting policy, profit or loss*

JEL codes: M40, M41

1 Súčasný stav - úvod do problematiky

Bilančnou politikou účtovnej jednotky rozumieme subjektívnu aplikáciu účtovných zásad a účtovných metód v konkrétnych podmienkach konkrétnej účtovnej jednotky. Za aplikáciu bilančnej politiky je zodpovedný manažment účtovnej jednotky, ktorý v praxi uplatňuje premyslené postupy, metódy a formy bilancovania, pričom pri tejto aplikácii nesmie postupovať v rozpore so všeobecne uznávanými účtovnými zásadami a základnými predpokladmi účtovníctva (Šlosárová and Blahušiaková, 2017). Nástrojmi bilančnej politiky, ktorými sa účtovné zásady a účtovné metódy aplikujú v účtovnej jednotke, sú výber pravidiel účtovania a bilancovania, oceňovanie a formovanie finančnej situácie. Oceňovanie v účtovníctve je najdôležitejším nástrojom kreovania finančnej situácie účtovnej jednotky v účtovnej závierke (Šlosárová, 2016). Aplikáciou bilančnej politiky najmä v oblasti oceňovania, môžu v účtovnej jednotke vzniknúť alebo sa úmyselne tvoriť tiché rezervy. Tiché rezervy sú charakteristické tým, že nie sú uvedené v súvahe, ani ich nemožno zo súvahy zistiť, preto sa označujú ako tiché (latentné, skryté).

Majetok a záväzky účtovnej jednotky sú oceňované v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o účtovníctve“). Od ocenenia majetku a záväzkov závisí „ocenenie“ vlastného imania, ktoré je rozdielom medzi majetkom a záväzkami. Použitie rôznych spôsobov oceňovania majetku a záväzkov môže viesť k vzniku rozdielu medzi hodnotou vlastného imania vykázanou v účtovníctve a jeho skutočnou hodnotou. Subjektívne prístupy manažéra v oblasti oceňovania ovplyvňujú oceňovanie majetku a záväzkov a v nadväznosti na to, aj ocenenie vlastného imania. Aby hodnota vlastného imania vykázaná v súvahe zodpovedala skutočnosti, malo by byť ocenenie majetku a záväzkov založené na aktuálnych, bežných cenách (realizačná cena, reprodukčná obstarávací cena, reálna hodnota, súčasná hodnota). V dôsledku nerovnováhy medzi účtovnou hodnotou majetku a záväzkov a ich skutočnou hodnotou vznikajú rozdiely, ktoré môžu byť dvojaké (Fireš and Zelenka, 1997):

- a) vykázanie fiktívnej výšky vlastného imania vo finančnom účtovníctve,
- b) účtovné vykázanie nižšej hodnoty vlastného imania, než je jeho reálna výška.

Vykázanie vlastného imania v sume vyššej môže byť spôsobené tým, že sa majetok účtovnej jednotky ocenil vo vyššej hodnote, než zodpovedá skutočnosti, resp. záväzky sa ocenili v nižšej sume, než je ich skutočná hodnota. Táto situácia môže byť dôsledkom toho, že sa niektoré položky majetku precenili, alebo sa do majetku zahrnuli neexistujúce

položky, resp. že sa niektoré položky záväzkov podcenili, príp. sa niektoré položky existujúcich záväzkov nezahrnuli medzi záväzky vykázané v súvahe.

Účtovné vykázanie nižšej hodnoty vlastného imania je výsledkom nižšieho ocenenia majetku, než zodpovedá skutočnosti, príp. vyššieho ocenenia záväzkov, než zodpovedá skutočnosti. Rozdiel, ktorý v dôsledku tejto skutočnosti vznikne, sa označuje ako tiché rezervy. Tiché rezervy môžeme charakterizovať ako tú časť vlastného imania účtovnej jednotky, ktorá nie je v účtovníctve (v súvahe) vykázaná, preto by sa dali označiť aj ako skrytý (tichý) rezervný fond, resp. skrytý zisk (Soukupová, 2008). K vzniku tichých rezerv dochádza v dôsledku rozdielov medzi skutočnou a účtovnou hodnotou jednotlivých položiek majetku a záväzkov. K vzniku tichých rezerv dochádza v dôsledku rozdielu medzi (Soukupová and Šlosárová and Baštinová, 2004):

- a) nižšou účtovnou hodnotou a vyššou skutočnou hodnotou majetku,
- b) vyššou účtovnou hodnotou a nižšou skutočnou hodnotou záväzkov.

K týmto rozdielom môže dochádzať prirodzene, automaticky, napr. v dôsledku aplikácie zásady opatrnosti v účtovníctve, konkrétne princípu nižšej ceny, podľa ktorého sa má majetok oceniť čo najnižšou cenou a záväzky čo najvyššou cenou. Tieto rozdiely však môžu byť spôsobené aj inými skutočnosťami, a to zámerným konaním účtovnej jednotky v prípadoch, kedy právna úprava poskytuje alternatívne možnosti oceňovania, príp. ponecháva možnosť voľby na účtovnú jednotku. V súvislosti s tichými rezervami dochádza niekedy aj k protiprávnemu konaniu s cieľom za každú cenu poskytnúť pozitívny obraz o finančnej situácii účtovnej jednotky.

V období, v ktorom tiché rezervy vznikajú, spôsobujú, že časť zisku nie je v účtovníctve vykázaná. Keď podnik dosahuje vysoký zisk, môže si ho tvorbou tichých rezerv znížiť. Naopak, keď podnik dosahuje nízky zisk, rozpúšťaním tichých rezerv, môže svoj výsledok hospodárenia vylepšiť a prezentovať aj lepší obraz o svojej finančnej situácii.

Cieľom príspevku je najskôr teoreticky vysvetliť podstatu tichých rezerv, charakterizovať dôvody vedúce k vzniku a rozpúšťaniu tichých rezerv v účtovníctve podnikateľských účtovných jednotiek a následne na podklade účtovných závierok vybraných účtovných jednotiek analyzovať existenciu tichých rezerv v účtovníctve.

2 Metodológia a zdrojové údaje

Tiché rezervy sú nástroj, prostredníctvom ktorého účtovné jednotky môžu ovplyvňovať dosiahnuté výsledky svojej činnosti želaným smerom. Právna úprava v Slovenskej republike nevyžaduje výslovne od účtovných jednotiek uvádzať informácie o tichých rezervách v účtovnej závierke. Z dôvodu prezentovania lepšieho obrazu o finančnej situácii a výnosnosti účtovnej jednotky však účtovné jednotky môžu informácie o existencii tichých rezerv uvádzať v poznámkach, a to v časti týkajúcej sa oceňovania, príp. v rámci doplňujúcich informácií k položkám súvahy.

Príspevok sa zameriava na vysvetlenie podstaty tichých rezerv, ovplyvniteľných a neovplyvniteľných príčin ich vzniku a analýzu ich existencie vo vybraných účtovných jednotkách.

Pri spracovaní príspevku sme vychádzali z dostupnej literatúry, právnych noriem a následne sme teoretické poznatky aplikovali pri analýze účtovných závierok vybraných účtovných jednotiek. Účtovné jednotky boli vybrané náhodným výberom spomedzi veľkých účtovných jednotiek, ktoré zostavujú účtovnú závierku podľa slovenskej právnej úpravy účtovníctva a ktorých účtovné závierky sú zverejnené na portáli www.registeruz.sk. Z vedeckých metód sme využili najmä analýzu (pri skúmaní účtovných závierok vybraných účtovných jednotiek), dedukciu (pri vyslovovaní záverov vychádzajúcich z teoretických poznatkov aplikovaných v konkrétnych podmienkach účtovných jednotiek) a komparáciu (pri porovnávaní viacerého za sebou idúcich účtovných období a účtovných jednotiek navzájom).

3 Výsledky a diskusia

Príčiny vzniku tichých rezerv sú rôzne. Viazu sa vždy na konkrétnu položku výkazu účtovnej závierky. Vznik, resp. aj zánik niektorých tichých rezerv môže účtovná jednotka ovplyvniť, iné vznikajú samovoľne, bez pričinenia účtovnej jednotky. Preto sa aj tiché rezervy členia na (Soukupová, 2008):

- a) neovplyvniteľné tiché rezervy – nevyhnutné, nútene vznikajúce,
- b) ovplyvniteľné tiché rezervy – náhodné, úmyselné.

Z hľadiska podstaty vzniku tichých rezerv ako nevykázananej časti vlastného imania, t. j. väzby na príslušnú časť vlastného imania, delíme tiché rezervy na (Fireš and Zelenka, 1997):

- a) výsledkové,
- b) kapitálové.

Výsledkové tiché rezervy vznikajú všeobecne v dôsledku podhodnotenia majetku alebo nadhodnotenia záväzkov v účtovníctve. Kapitálové tiché rezervy majú pri svojom vzniku podobu nevykázananej hodnoty kapitálových vkladov a k ich vzniku dochádza pri podhodnotení vecných vkladov do podniku alebo pri zvyšovaní základného imania vecnými vkladmi. Vecnými (nepeňažnými) vkladmi môže byť len majetok, ktorého hospodárska hodnota sa dá určiť, najčastejšie sú to hnutelné, nehnuteľné veci, ale aj majetok nehmotného charakteru, či pohľadávky (Mateášová, 2016). Vecné vklady vo forme rôznych druhov majetku sa oceňujú reálnou hodnotou, ktorej stanovenie môže byť vzhľadom na subjektívny prístup nepresné a v prípade podhodnotenia týchto vecných vkladov dochádza k vzniku kapitálových tichých rezerv.

K podhodnoteniu majetku môže dochádzať v rámci všetkých zložiek majetku vykazovaného na strane aktív v súvahe. V prípade dlhodobého nehmotného a dlhodobého hmotného majetku odpisovaného môže byť vznik tichých rezerv podmienený nasledujúcimi skutočnosťami:

- zvýšenie trhovej ceny dlhodobého hmotného majetku odpisovaného v priebehu doby odpisovania – toto zvýšenie hodnoty sa v účtovníctve nepremietne, majetok je tým pádom podhodnotený, vzniká tichá rezerva (neovplyvniteľná tichá rezerva).
- voľba metódy odpisovania majetku – v prípade uprednostnenia zrýchleného odpisovania, stanovenia kratšej doby odpisovania, než zodpovedá reálnej dobe využívania majetku v účtovnej jednotke, voľby metódy odpisovania, ktorá nezodpovedá skutočnému opotrebeniu majetku a pod., dochádza v prvých rokoch odpisovania k podhodnoteniu majetku, a tým k vzniku tichých rezerv (úmyselná tichá rezerva, v niektorých prípadoch na hranici deliktu).
- nezahrnutie všetkých nákladov, ktoré súvisia s obstaraním dlhodobého nehmotného alebo dlhodobého hmotného majetku, do obstarávacej ceny, resp. do vlastných nákladov, v prípade majetku vyrobeného vo vlastnej réžii – majetok je podhodnotený, vzniká tichá rezerva (úmyselná tichá rezerva – delikt).
- možnosť voľby aktivovania / neaktivovania majetku, ktorého doba používania je dlhšia ako jeden rok, ale ocenenie nižšie, než stanovuje príslušný právny predpis – v prípade, že sa účtovná jednotka rozhodne takýto majetok neaktivovať, ale účtovať ho rovnako do nákladov, dochádza k podhodnoteniu majetku a k vzniku tichej rezervy (úmyselná tichá rezerva).
- tvorba neopodstatnených opravných položiek, alebo opravných položiek v nadmernej výške – majetok je podhodnotený, vzniká tichá rezerva (úmyselná tichá rezerva – delikt).

V prípade obežného majetku dochádza k vzniku tichých rezerv najmä v týchto prípadoch:

- rast trhových cien zásob, ktoré sú v účtovníctve ocenené na základe zásady opatrnosti v historických cenách, resp. ocenené v najnižšej cene, akú možno na ocenenie použiť, majetok je podhodnotený, vzniká tichá rezerva (neovplyvniteľná tichá rezerva).
- nezahrnutie všetkých vedľajších nákladov súvisiacich s obstaraním nakupovaných zásob do obstarávacej ceny, resp. nezahrnutie všetkých nákladov súvisiacich s výrobou zásob do vlastných nákladov. Pri zásobách vlastnej výroby sú súčasťou vlastných nákladov priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť, príp. aj časť nepriamych nákladov, ktoré sa vzťahujú na výrobu alebo na inú činnosť. V tomto prípade je náročné určiť, ktoré nepriame náklady majú byť súčasťou vlastných nákladov, či celá výrobná réžia, alebo len jej variabilná časť, či uvažovať aj s podielom správnej réžie a pod. – majetok je podhodnotený, vzniká tichá rezerva (úmyselná tichá rezerva – delikt).
- tvorba neopodstatnených opravných položiek k zásobám – majetok je podhodnotený, vzniká tichá rezerva (úmyselná tichá rezerva – delikt).
- rast trhových cien cenných papierov, ktoré sa neoceňujú reálnou hodnotou – majetok je podhodnotený, vzniká tichá rezerva (neovplyvniteľná tichá rezerva).

Nositelmi tichých rezerv môžu byť aj záväzky, a to najmä rezervy ako záväzky s neistým časovým vymedzením, ale najmä neistou výškou, z čoho vyplýva potreba odhadovať ich potrebnú výšku. Účtovná jednotka je podľa zákona o účtovníctve povinná ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, upraviť ocenenie hodnoty majetku prostredníctvom opravných položiek, vytvoriť rezervy v súlade s účtovnými zásadami a účtovnými metódami (Sklenka, 2016). Tiché rezervy viažu sa na rezervy vznikajú najmä z týchto dôvodov:

- tvorba rezerv v nadmernej výške – záväzky sú nadhodnotené, vzniká tichá rezerva (úmyselná tichá rezerva – delikt).
- tvorba rezerv na náklady, ktoré nikdy nevzniknú – záväzky sú nadhodnotené, vzniká tichá rezerva (úmyselná tichá rezerva – delikt).

Zúčtovanie (zrušenie) nadmerných (teda nevyčerpaných) rezerv v hospodársky menej úspešných obdobiach môže byť nástrojom, ako zastríeť zlé finančnú situáciu účtovnej jednotky (Kovanicová, 2005).

Tiché rezervy sa viažu aj na účty časového rozlíšenia. Aplikáciou časového rozlíšenia nákladov a výnosov v účtovníctve sa zabezpečí, že sa na konci účtovného obdobia vyčíslí výsledok hospodárenia za účtovné obdobie porovnaním výnosov a nákladov časovo a vecne súvisiacich s účtovným obdobím, bez ohľadu na skutočnosť, či už nastal príjem spojený s výnosmi alebo výdavok spojený s nákladmi (Hornická, 2016). Tiché rezervy vznikajú vtedy, keď účtovná jednotka časovo nerozliší náklady, výnosy, príjmy alebo výdavky.

K zániku tichých rezerv dochádza vtedy, keď sa ich „nositeľ“ vyradí z účtovníctva, t. j. dôjde k úplnému odpísaniu a následnému vyradeniu majetku, dôjde k poklesu trhovej ceny na úroveň účtovnej hodnoty majetku, ukončeniu výroby zásob, zrušeniu nadmerne vytvorenej, resp. neopodstatnene účtovanej rezervy, a pod.

Ako už bolo uvedené, tiché rezervy sú nástrojom finančného riadenia, pretože ich tvorbou, resp. rozpúšťaním môže manažment účtovnej jednotky ovplyvňovať dosiahnutú výšku výsledku hospodárenia a tým vplývať na poskytovanie pozitívneho obrazu o výsledkoch svojho podnikania. V prípade, že účtovná jednotka dosahuje vysoký zisk v snahe vyhnúť sa plateniu vysokých daní, vie tento zisk tvorbou tichých rezerv znížiť. V prípade, že dosahuje stratu, príp. nízky pozitívny výsledok hospodárenia, rozpúšťaním tichých rezerv môže tento výsledok hospodárenia upraviť smerom nahor a vylepšiť tak obraz o svojej finančnej situácii.

Tiché rezervy sa označujú aj ako skryté, pretože sa nevykazujú v súvahe. Informácie o nich môžu účtovné jednotky zverejniť v poznámkach v rámci informácií o oceňovaní, príp.

informací, které vysvětlují a doplňují položky súvahy. Žáden právní předpis im však vyslovene neprikazuje v poznámkach tieto informácie uvádzať. Preto pokiaľ účtovná jednotka tieto informácie v poznámkach neuvedie, bežný používateľ účtovných informácií sa k nim nedostane. Je prirodzené, že účtovné jednotky nebudú zverejňovať informácie o ovplyvniteľných rezervách, ktorých tvorba, resp. zánik hraničia s deliktom. Informácie o neovplyvniteľných tichých rezervách by však mohli zvýšiť kvalitu prezentovaných informácií pre ekonomické rozhodnutia používateľov.

V rámci aplikačno-analytickej časti sme uskutočnili podrobnú analýzu poznámok 50 podnikateľských účtovných jednotiek. Informácie o existencii tichých rezerv neuvádzala v poznámkach ani jedna z nich. Existenciu tichých rezerv v týchto účtovných jednotkách môžeme dedukovať len na základe našich odhadov a situácií, kedy môže k vzniku tichých rezerv dochádzať. Na základe nášho analyticko-deduktívneho prístupu sme dospeli k záveru, že tiché rezervy môžu v účtovných jednotkách existovať, avšak informácie o nich nie sú v poznámkach uvedené, a to v tých prípadoch, v ktorých:

- účtovná jednotka vlastní dlhodobý nehmotný a dlhodobý hmotný majetok, ktorý sa odpisuje. Stanovenie doby životnosti (najmä v prípade nehmotného majetku), odpisovej metódy, odpisovej sadzby sú vysoko subjektívne záležitosti, ktoré môžu viesť k vzniku tichých rezerv. Uprednostnenie zrýchleného odpisovania a rovnosť účtovných a daňových odpisov, ktoré sú hlavnými indikátormi pre vznik tichých rezerv, uvádzala v poznámkach viac ako polovica analyzovaných účtovných jednotiek, na základe čoho môžeme usudzovať, že tiché rezervy v účtovných jednotkách vznikli.
- účtovná jednotka vlastní pozemky. Pozemky sú súčasťou neobežného majetku účtovnej jednotky, ktorý sa neodpisuje, pretože jeho hodnota časom rastie. Pozemky vykazovalo v účtovnej závierke približne 15% skúmaných účtovných jednotiek. Máme za to, že vzhľadom na rast skutočnej hodnoty v porovnaní s účtovnou hodnotou dochádza v týchto účtovných jednotkách k vzniku tichých rezerv.
- účtovná jednotka vykazovala opravné položky k majetku. Stanovenie sumy opravnej položky, či už k dlhodobému majetku, zásobám, príp. pohľadávkam je takisto veľmi subjektívne a môže viesť nielen k vzniku, ale aj k rozpúšťaniu tichých rezerv v závislosti od toho, ktorým želaným smerom potrebuje účtovná jednotka upraviť svoj aktuálny výsledok hospodárenia. Dve účtovné jednotky vykazovali v účtovníctve opravné položky k zásobám z dôvodu zastaranosti a nízkej obratovosti zásob, pričom v bezprostredne nasledujúcom účtovnom období došlo k zúčtovaniu týchto opravných položiek z dôvodu zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty. Uvedený postup indikuje účelnú manipuláciu s výsledkom hospodárenia prostredníctvom účtovania tvorby a zúčtovania opravných položiek, a teda aj vznik tichých rezerv.
- účtovná jednotka pôsobí vo výrobnom odvetví, kedy má možnosť ovplyvniť cenu vyrábaných zásob prostredníctvom zahrnutia, resp. nezahrnutia „nepriamych“ nákladov do vlastných nákladov. V rámci výrobného odvetvia pôsobilo 42% účtovných jednotiek, ktoré v časti oceňovanie zásob len veľmi stručne uvádzali spôsob ocenenia zásob vlastnej výroby.
- účtovné jednotky nehmotný majetok, ktorého doba použitia je dlhšia ako jeden rok a ocenenie nižšie ako 2 400 eur a hmotný majetok hnutelého charakteru, ktorého doba použitia je dlhšia ako jeden rok a ocenenie nižšie ako 1 700 eur, účtujú pri obstaraní priamo do nákladov. Všetky analyzované účtovné jednotky postupovali týmto spôsobom, takže môžeme konštatovať, že v tomto prípade k vzniku tichých rezerv došlo.
- účtovné jednotky vykazovali v súvahe rezervy, ktoré pri podrobnejšom vysvetlení v rámci poznámok označili iba ako „iné“ alebo „ostatné“ rezervy. Rezervy sa vždy tvoria na konkrétny účel a v prípade, že nie sú bližšie v poznámkach vysvetlené a ich suma tvorí viac ako 20% z celkovej sumy rezerv, táto skutočnosť môže indikovať pokus o zámerné znížovanie výsledku hospodárenia a vznik tichých rezerv.

Záver

Tiché rezervy sú významný nástroj finančného riadenia, pomocou ktorého účtovné jednotky môžu ovplyvňovať výsledný obraz o svojej finančnej situácii želaným smerom. Tiché rezervy sa vždy viažu na konkrétneho nositeľa, ktorým môže byť buď majetok, alebo záväzok. Ich vznik je spôsobený najmä rozdielom medzi nižšou účtovnou hodnotou a vyššou skutočnou hodnotou majetku, resp. vyššou účtovnou hodnotou a nižšou skutočnou hodnotou záväzkov. Súvisia teda s oceňovaním majetku a záväzkov, prostredníctvom ktorých ovplyvňujú aj sumu vlastného imania.

Existencia tichých rezerv má pozitívne aj negatívne dôsledky. Základným dôsledkom existencie tichých rezerv je, že informácie poskytované prostredníctvom účtovnej závierky o majetku a záväzkoch, na ktoré sú tiché rezervy viazané, neposkytujú reálny obraz o účtovnej jednotke. Za pozitívny dôsledok možno považovať skutočnosť, že v období, v ktorom vznikajú, znižujú výsledok hospodárenia, naopak v období, v ktorom účtovná jednotka dosahuje nízky zisk, resp. stratu, môže rozpúšťaním tichých rezerv tento výsledok hospodárenia zvýšiť. Negatívnym dôsledkom existencie tichých rezerv je nemožnosť porovnania účtovných informácií za viac účtovných období, skreslenie výsledkov finančnej analýzy, zakrývanie nedostatkov v riadení účtovnej jednotky a pod. Neuvádzanie informácie o tichých rezervách v poznámkach môže viesť k skresleniu údajov nevyhnutných pre účely konsolidácie.

Z uskutočnenej analýzy existencie tichých rezerv v konkrétnych vybraných účtovných jednotkách vyplynulo, že informáciu o tichých rezervách neuvádzala v účtovnej závierke ani jedna analyzovaná účtovná jednotka. Napriek tejto skutočnosti údaje prezentované v účtovnej závierke poskytovali indikácie o možnej existencii tichých rezerv v niektorých účtovných jednotkách. Išlo najmä o prípady, keď účtovná jednotka odpisovala majetok zrýchlenou metódou odpisovania, príp. suma účtovných odpisov bola rovnaká ako suma daňových odpisov. Ďalším dôvodom indikujúcim existenciu a riadenie tichých rezerv bolo účtovanie opravných položiek v jednom účtovnom období a ich následné zúčtovanie z dôvodu zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty v bezprostredne nasledujúcom účtovnom období. Rovnako vykazovanie vysokej sumy „iných“ rezerv v súvahe a následne v poznámkach účtovnej jednotky môže naznačovať existenciu tichých rezerv v účtovníctve. Nakoľko všetky analyzované účtovné jednotky „drobný“ nehmotný a hmotný majetok účtovali pri obstaraní priamo do nákladov, máme za to, že minimálne v týchto prípadoch k vzniku tichých rezerv došlo.

Hoci sa tiché rezervy viažu na konkrétneho nositeľa, ich celkový efekt je výsledkom celkovej sumy tichých rezerv účtovnej jednotky, ktorá je kombináciou čiastkových tichých rezerv viažucich sa na jednotlivých nositeľov. Tým, že sa tiché rezervy viažu na konkrétneho nositeľa, v kolobehu majetku a zdrojov majetku vznikajú, postupujú s týmto nositeľom a nakoniec zanikajú (pri vyradení nositeľa z účtovníctva). Tiché rezervy majú významné miesto medzi nástrojmi finančného riadenia účtovnej jednotky, ich existencia by však nemala byť spojená s takými operáciami, ktoré sú dôsledkom porušovania právnych predpisov a sú považované za bilančný delikt.

Príslušnosť ku grantovej úlohe

Tento príspevok je čiastkovým výstupom riešenia projektu KEGA č. 026EU-4/2016 Potreba skvalitnenia účtovných informácií s využitím nadnárodných úprav, osobitne IFRS, v legislatívnych podmienkach Slovenskej republiky v rozsahu 100%.

Literárne zdroje a iné odkazy

Fireš, B., Zelenka, V. (1997): *Oceňování aktiv a dluhů v účetnictví*, 2. rozšířené vydání. Praha: Management Press.
Hornická, R. (2016). Accounting view of accruals and deferrals in particular categories of business entities. *Účetnictví A Auditing V Procesu Světové Harmonizace: Sborník Z [16.] Mezinárodní Vědecké Konference: Vranov Nad Dyjí, Česko, 13. - 15. Zář 2016*, 52-58.

Kovanicová, D. (2005). *Finanční účetnictví. Světový concept*, 5. aktualizované vydání. Praha: BOVA POLYGON.

Mateášová, M. (2016). Capital Stock in Limited Companies According to Legislation in Slovakia. *Účetnictví A Auditing V Procesu Světové Harmonizace: Sborník Z [16.] Mezinárodní Vědecké Konference: Vranov Nad Dyjí, Česko, 13. - 15. Zář 2016*, 130-134.

Sklenka, M. (2016). Value Adjustments and Provisions in a Foreign Currency in the Business Accounting. *Účetnictví A Auditing V Procesu Světové Harmonizace: Sborník Z [16.] Mezinárodní Vědecké Konference: Vranov Nad Dyjí, Česko, 13. - 15. Zář 2016*, 172-176.

Soukupová, B. a kol. (2008). *Účtovníctvo vo finančnom riadení*, 1. vydanie. Bratislava: Súvaha.

Soukupová, B., Šlosárová, A., Baštinová, A. (2004): *Účtovníctvo*, 2. prepracované vydanie. Bratislava: IURA EDITION.

Šlosárová, A. (2016). Initial Measurement at Fair Value. *Účetnictví A Auditing V Procesu Světové Harmonizace: Sborník Z [16.] Mezinárodní Vědecké Konference: Vranov Nad Dyjí, Česko, 13. - 15. Zář 2016*, 182-188.

Šlosárová, A., Blahušiaková, M. (2017): *Analýza účtovnej závierky*, 1. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer.

Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Opatrenie MF SR č. MF/23377/2014-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o individuálnej účtovnej závierke a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre veľké účtovné jednotky a subjekty verejného záujmu

www.registeruz.sk